

VETOOMUS TAMPEREEN KAUPUNGIN PÄÄTTÄJILLE

Laajamittainen kaksikielinen saksanopetus on säilytettävä

Arvoisat Tampereen kaupungin luottamushenkilöt ja päättäjät,

Tampereen kaupunki valmistelee laajamittaisen kaksikielisen saksanopetuksen muuttamista kielirikasteiseksi opetuksiksi, jossa alle 25 % opetuksesta annettaisiin saksaksi.

Vetoamme teihin, että esitys hylätään ja laajamittainen kaksikielinen saksanopetus säilytetään. Sen supistaminen olisi ristiriidassa Tampereen strategia 2035:n kansainvälisyyttä ja monikielisyyttä koskevien tavoitteiden kanssa.

Esityksellä tavoitellaan 90 000 euron vuotuista säästöä. Ennen päätöksentekoa on kuitenkin arvioitava kattavasti myös muutoksen vaikutukset kaupungin vetovoimaan, elinkeinoelämään, perheisiin sekä vuosikymmenten aikana muodostuneeseen opetusosaamiseen.

1. Vaikutukset elinkeinoelämään ja kaupungin vetovoimaan

Saksa, Itävalta ja Sveitsi ovat Pirkanmaan teknologia-, konepaja- ja vientiteollisuudelle merkittäviä markkina-alueita. Alueen yritykset tarvitsevat saksan kielen sekä saksankielisten maiden kulttuurin ja toimintatapojen osaajia.

Laajamittainen kaksikielinen opetus vahvistaa tätä osaamista. Samalla yhtenäinen saksankielinen koulutuspolku tukee Tampereen mahdollisuuksia houkutella ja sitouttaa kansainvälisiä asiantuntijoita, joiden muuttopäätöksiin vaikuttavat myös perheille tarjottavat palvelut.

Valmistelussa on siksi arvioitava nykyistä tarkemmin, millaisia vaikutuksia opetuksen supistamisella olisi Tampereen ja Pirkanmaan yrityselämään sekä kaupungin kansainväliseen vetovoimaan.

2. Oppilasmäärien kasvattamiseen on käytettävissä vaihtoehtoja

Kaupunki perustelee esitystä oppilasmäärien vähenemisellä ja pienten opetusryhmien kustannuksilla. Oppilasmäärien kehitykseen ovat kuitenkin vaikuttaneet myös koulutuspolun rakenteet ja kaupungin aikaisemmat ratkaisut.

Saksapainotteisten varhaiskasvatusryhmien määrä vähennettiin vuonna 2018 kahdesta yhteen. Tämä on voinut vähentää erityisesti niiden suomenkielisten lasten määrää, joilla ei ollut ennestään saksan kielen osaamista.

Ryhmien määrää on tarkoitus kasvattaa syksyllä 2026 jälleen kahteen. Tässä tilanteessa olisi ennaikaista supistaa perusopetusta ennen kuin varhaiskasvatukseen tehdyn panostuksen vaikutukset oppilasmääriin ovat nähtävissä.

Oppilasmäärien vahvistamiseksi esitämme seuraavia toimia:

- saksapainotteisesta varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta tiedotetaan nykyistä tehokkaammin;
- päiväkodin sijaintia suhteessa Tammelan ja Sammon kouluihin tarkastellaan;
- saksankielinen iltapäiväkerho palautetaan;
- soveltuvuuskokeen ajankohta ja koulutuspolulle myöhemmin liittymisen mahdollisuudet arvioidaan uudelleen;

- yhdysluokkaopetusta luokilla 1–2, 3–4 ja 5–6 jatketaan ja kehitetään kustannustehokkaana toimintamallina.

3. Perheiden luottamus ja opettajien osaaminen on turvattava

Perheet ovat tehneet asumista, koulunkäyntiä ja muuta elämäänsä koskevia ratkaisuja luottaen siihen, että lapsille tarjotaan yhtenäinen laajamittaisen kaksikielisen saksanopetuksen polku koko peruskoulun ajan. Kesken koulupolun tehtävät merkittävät muutokset heikentäisivät tätä luottamusta.

Kaksikielinen opetus edellyttää opettajilta erityisosaamista, jota Tampereella on kehitetty 30 vuoden ajan. Opetuksen supistaminen vaarantaisi tämän osaamispääoman. Menetetyn osaamisen, toiminnan jatkuvuuden ja kaupungin maineen palauttaminen olisi myöhemmin vaikeaa.

Esitys Tampereen kaupungin päättäjille

Pyydämme, että asia palautetaan valmisteluun ja että:

1. laajamittainen kaksikielinen saksanopetus säilytetään;
2. esityksen vaikutukset elinkeinoelämään, kaupungin vetovoimaan, perheisiin ja opettajien osaamispääomaan arvioidaan kattavasti;
3. oppilasmäärien kasvattamiseksi laaditaan konkreettinen toimenpideohjelma;
4. varhaiskasvatukseen tehtyjen panostusten vaikutuksia seurataan ennen perusopetusta koskevien leikkausten tekemistä;
5. yhdysluokkaopetusta jatketaan ja kehitetään.

Tampere haluaa olla kansainvälinen, vetovoimainen ja kasvava opiskelu- ja yrityskaupunki. Laajamittaisen kaksikielisen saksanopetuksen säilyttäminen tukee näitä tavoitteita käytännössä.

Tampereella 7.9.2026

Nina Sahari

puheenjohtaja

Saksankielisen kasvatuksen tuki ry

Vetoomusta tukevat myös:

Suomen Saksanopettajat ry, pj Kirsi Aaltonen-Kiianmies;

Tampereen Suomi-Saksa Yhdistys, hallituksen jäsen Taina Lautala;

Saksalais-Suomalainen Kauppakamari, Lotta Westerlund;

Alexandra Matschke, Tampereen kaupungin maahanmuuttajaneuvoston varapuheenjohtaja sekä

Tampereen kaupungin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyöryhmän varajäsen